

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-414

22.5.2020

Frende Skadeforsikring AS

Motorvogn

Uriktige opplysninger om tidligere skader? – fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

I forbindelse med salg og under prøvekjøring, oppsto det sammenstøt i et lyskryss mellom sikredes bil og en annen bil da føreren av sikredes bil ikke overholdt sin vikeplikt. Sikrede opplyste at den ene siden på bilen ble oppskrapet og fikk en bulk som følge av kollisjonen. Saken ble fremlagt et ingeniørfirma, og dens rapport viste at deler av skadene ikke kunne ha oppstått i kollisjonen. Sikrede innhentet ca. ett år senere en uttalelse fra bilens sjåfør på kollisjonsdagen, hvor sjåføren bemerket at bilen ikke hadde noen synlige skader før kollisjonen. Selskapet avslo erstatning og sa opp forsikringsavtalen under henvisning til at det var gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under motorvognforsikringen og spørsmålet om selskapet er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen pga. uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1, fjerde og femte ledd.

Sikredes bil kolliderte 2.2.19 med en annen bil i et lyskryss. Sikredes bil ble kjørt av en mulig kjøper av bilen, som var annonsert til salg på en plakat utenfor sikrede bolig. Sammenstøtet inntraff fordi føreren av sikredes bil ikke overholdt vikeplikten.

Sammenstøtet medførte omfattende skader på sikredes bil, og selskapet mente reparasjon var ulønnsomt. Sikrede ble 28.2.19 tilbudt kr 45 000 i erstatningsoppgjør. Sikrede mente dette var for lavt i forhold til bilens markedsverdi, og selskapet økte 7.3.19 erstatningstilbudet til kr 70 000. Sikrede aksepterte dette tilbudet, men erstatningen ble ikke utbetalt da selskapet besluttet at saken skulle utredes.

Selskapets utreder avholdt en samtale med sikrede 19.3.19. Sikrede hadde en bekjent tilstede under samtalen som fungerte som tolk. Det fremgår av samtalereferatet at sikrede blant annet forklarte følgende:

... Bilen var en 1998-modell og var selvsagt preget av litt slitasje, men i bra teknisk stand uten mangler som han var kjent med. Han betalte cirka kr. 80-85 000,- for bilen. Han kjøpte bilen for cirka 2-3 måneder siden. ...

På spørsmål om hvilke skader bilen hadde fått, forklarte forsikringstaker at den var blitt bulket og oppskrapet på venstre side samt at bilen hadde blitt "veldig tung" på rattet etter hendelsen. Han antar at det er servoen som røk i forbindelse med kollisjonen. Utover dette var det ingen skader på bilen, forklarte han.

...

Selskapets utreder avholdt en samtale med føreren av sikredes bil samme dag. Det fremgår av samtalereferatet at hun blant annet forklarte følgende:

... Hun forklarte at bilen hun hadde prøvd hadde fått skader på venstre forskjerm, venstre hjul/dekk og venstre framdør. Det var ingen skader utover dette på denne bilen mente hun. ...

Sikrede kjøpte den aktuelle bilen privat ca. to-tre måneder før hendelsen. Selskapets utreder fikk kontakt med selger av bilen 26.3.19. Selgerens forklaring er gjengitt slik i samtalereferatet:

Når det gjaldt skader på bilen, fortalte han at det hadde vært noen mindre skader på høyre forskjerm, men ikke ellers på bilen. Han hadde ved en tidligere anledning pusset opp og lakkert hele den ene siden på bilen, men ha husket ikke hvilken side dette var. Det var ikke han som benyttet bilen, men hans kone.

Ingeniørfirma R. utarbeidet en rapport av 23.4.19 på bakgrunn av følgende grunnlagsmateriale:

1. Takstrapport av XX, Mercedes S 500C, besiktiget av takstmann (L.) hos (bilskaadesenter) den 18.02.2019, heretter omtalt som S-klassen.
2. Fotos av S-klassen.
3. Fotos av XX, Mercedes B 170, heretter omtalt som B-klassen.
4. Besiktigelse av begge biler den 21.03.19.
5. Referat fra samtale mellom eiere/førere og utreder (S.) fra (utredningsfirma).

Ingeniørfirma R. konkluderte med følgende:

Vi finner avtrykk og skader som kan være forårsaket av en kollisjon mellom de to bilene. Alle B-klassens skader passer overens med den forklarte kollisjonen. Hoveddelen av S-klassens skader stemmer overens med B-klassens skader. Det er imidlertid også en del skader på S-klassen som ikke kan ha oppstått i denne kollisjonen. Skadene nederst på dørene, samt ripene med rød avsetning kan ikke være fra denne kollisjonen slik hendelsesforløpet er forklart til utreder, derfor må disse skadene ha oppstått i en annen hendelse.

Selskapet besluttet 8.5.19 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen under henvisning til at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger om bilens tidligere skader, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd.

Selskapets avslag ble påklaget, og det ble blant annet argumentert for at de øvrige skadene på bilens venstre side kunne ha oppstått i forbindelse med sammenstøtet. Ingeniørfirma R. foretok på bakgrunn av dette en ny stimulering. I e-post 4.12.19 opplyste ingeniørfirma R. følgende:

Hei. Jeg har nå sett på saken på nytt og stimulert på nytt og finner at bilene ikke vil skli inntil hverandre etter kollisjonen. Vil også påpeke at det er rød fargeavsetning i skadeområdet nede på dørene og på støtfangerhjørnet bak, hvilket tilsier at skadevolder her er rød. Motparten i kollisjonen var sort. Så konklusjonen i vår rapport av 23.04.19 opprettholdes.

Selskapet opprettholdt på bakgrunn av dette sitt standpunkt i saken.

Sikrede har innhentet en uttalelse fra sjåføren av bilen av 27.3.20:

...

Viser til deres melding hvor jeg blir bedt å bekrefte om bilen av merke Mercedes model S som jeg hadde planer å kjøpe hadde noen synlig skade på.

For å være helt ærlig så hadde bilen ingen synlig skader bemrkes. Det vil si at den dagen da jeg skulle testkjøre bilen har jeg ikke bemerket noen synlige skader på bilen. Bilen var i god stand og intet skader bemrkes.

...

Sikrede krever dekning for skadene på bilen og avviser at han har gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret etter fal. § 8-1 fjerde ledd. Selskapet har ikke oppfylt den strenge bevisbyrden for å anvende denne regelen, jf. Rt. 2000 s. 59.

Selskapets utredning er mangelfull. Utreder stilte ikke sjåføren spørsmål om hvordan bilens tilstand var før prøvekjøringen. Sjåføren har nå bekreftet at bilen var uten skader før prøvekjøringen. Selskapet kan ikke høres med at denne forklaringen ikke kan legges til grunn, når

selskapet selv ikke stilte sjåføren spørsmålene under sin utredning av saken. Selskapets anførsler om at sjåføren ikke kan forventes å huske bilens tilstand ett år senere fremstår som spekulasjon.

Det er dessuten mindre sannsynlig at sjåføren skulle ønske å prøvekjøre bilen dersom denne hadde "omfattende karosseriskade".

Innholdet av de produserte dokumentbevis er ikke tilstrekkelig forstått av den eller de som er gitt oppdraget med å foreta en analyse av årsakssammenheng mht. skadeomfang og hendelsesforløp. Ingeniørfirma R. synes blant annet å ha lagt til grunn uriktige EES-verdier i sin beregning, herunder er sikredes bil satt til mellom 10-14 km/t, selv om de involverte har opplyst at bilen stod helt stille. EES-verdien for motparten er satt til 13-17 km/t, selv om de involverte har opplyst hastigheten til 40 km/t.

Motpartens registreringsmerke foran har en rød stripe i underkant, og denne har vært i kontakt med sikredes bil etter det første treffpunktet. Dette fremgår ikke av rapporten. En inspeksjon av rødfargen på sikredes bil avdekket at den stemmer overens med rødfargen på motpartens bil. Dette gjaldt imidlertid ikke avsetningen av rødfargen bak på sikredes støtfanger, som var mer brunlig. Dette kan skyldes at bilen ved borttauing på lasteplan har blitt utsatt for skrens i dette området ved på- eller avlastning.

Selskapet avviser ansvar og sier opp forsikringsavtalen og anfører at sikrede har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd.

Selskapet bestrider ikke at det fant sted en kollisjon den 2.2.19 slik som beskrevet av partene. Det er de feilaktige opplysningene gitt av sikrede om bilens tidligere skader som er bakgrunnen for selskapets avslag.

Ingeniørfirma R. har konkludert med at bilen har skader som ikke kan ha oppstått i forbindelse med det aktuelle sammenstøtet. Det er klar sannsynlighetsovervekt for at sikrede har gitt uriktige opplysninger i forbindelse med skadeomfanget under skadeoppgjøret med den hensikt å få utbetalt et erstatningsoppgjør han ellers ikke hadde krav på.

Man kan ikke legge til grunn at bilen var skadefri fordi den potensielle kjøperen valgte å prøvekjøre bilen. Det er snakk om et bruktbilkjøp, og bilen er av eldre modell. Det er helt naturlig at brukte biler vil ha noen skrammer og skader uten at dette medfører at man som kjøper mister interessen for bilen.

Uttalelsen fra sjåføren fra mars 2020 er gitt over ett år etter hendelsen, og man kan ikke basere vurderingene i denne saken på hva sjåføren mener hun husker om bilens tilstand.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen, som følge av at sikrede har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Saken reiser spørsmål om bilen hadde skader før sammenstøtet og hvilken kunnskap sikrede evt. hadde om dette. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer fra partene og sakkyndige i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).